

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สป.พ.น. กองตรวจราชการ โทร ๐ ๒๑๔๐ ๖๐๗๙ โทรสาร ๐ ๒๑๔๐ ๖๑๖๔

ที่ พน ๐๒๐๓.๓/ วันที่ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานสรุปผลการตรวจราชการรอบที่ ๑ (Project and Progress Reviews) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ปลัดกระทรวงพลังงาน

ด้วยผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน (ผตร.พ.น.) ได้ดำเนินการตรวจติดตาม กำกับดูแลและเร่งรัด การปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพลังงาน (พ.น.) ตามแผนการตรวจราชการของ ผตร.พ.น. ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (คำสั่ง พ.น. ที่ ๒๓/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔) พร้อมทั้งตรวจราชการแบบ บูรณาการร่วมกับผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ผต.นร.) และผู้ตรวจราชการกระทรวงต่างๆ ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมุ่งเน้นตรวจติดตามเพื่อขับเคลื่อนประเด็นนโยบาย สำคัญของรัฐบาล (Issue) รวมถึงตรวจติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงปรับรูปแบบโดยตรวจราชการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักและ พิจารณาลงพื้นที่เพิ่มเติมในบางเขตตรวจราชการตามความเหมาะสมของสถานการณ์เพื่อรับฟังข้อมูลข้อคิดเห็น จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย โดย ผตร.พ.น. ได้ดำเนินการตรวจราชการ รอบที่ ๑ (Project and Progress Reviews) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำหรับหน่วยรับตรวจในส่วนภูมิภาคทั้ง ๑๘ เขตตรวจราชการ เรียบร้อยแล้ว ดังแสดงใน **ประมวลผลการตรวจราชการ** ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รอบ ๖ เดือนแรก จึงขอสรุปผลการตรวจราชการ ดังนี้

๑. การตรวจราชการกรณีปกติ

๑.๑ การดำเนินงานตามแผนงาน/งาน/โครงการของส่วนราชการต่างๆ ในสังกัด พ.น. ดังนี้

- สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน (สป.พ.น.)

โครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) โครงการเพิ่มสมรรถนะด้านการบริหารและจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชนระดับตำบล และเครือข่ายพลังงานชุมชน

โครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

(๒) โครงการลดการใช้พลังงานในภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ส่วนที่ ๒

(๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์บริการข้อมูลด้านการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน เคลื่อนที่ (Energy Mobile Unit) ปี ๒๕๖๓

สรุปผลการตรวจราชการโครงการของ สป.พ.น. รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑

- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.)

โครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(๔) โครงการซ่อมแซมปรับปรุงระบบผันน้ำ บริเวณบ่อปรับอัตราการไหล โครงการไฟฟ้าพลังน้ำ ห้วยยะไม้ ต. อุ่มผาง อ. อุ่มผาง จ. ตาก

(๕) โครงการจ้างปรับปรุงแหล่งพลังงานสำรองของระบบผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ ที่ติดตั้งใช้งานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ๗๐ แห่ง

โครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

- (๖) โครงการระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน โครงการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าไม้ห้วยคู ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อ. บ้านหลวง จ. น่าน
- (๗) โครงการต้นแบบระบบติดตามการบริหารจัดการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก
- (๘) โครงการสนับสนุนการลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยน ปรับปรุง เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน
- (๙) โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานในผู้ประกอบการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร
- (๑๐) โครงการสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคความร้อน
- (๑๑) โครงการสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเพื่อตอบสนองโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สรุปผลการตรวจราชการโครงการของ พพ. รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๒

- กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ (ชธ.)

โครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

- (๑๒) โครงการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการอนุญาตอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ
- สรุปผลการตรวจราชการโครงการของ ชธ. รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๓

- สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)

โครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินจากงบประมาณแผ่นดินประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

- (๑๓) โครงการศึกษาสถานะการแข่งขันในตลาดค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงและก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ของประเทศไทย
- (๑๔) โครงการศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการส่งเสริมการใช้ไฮโดรเจนเชิงพาณิชย์ ในประเทศไทย

สรุปผลการตรวจราชการโครงการของ สนพ. รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๔

๑.๒ การดำเนินงานของสำนักงานพลังงานจังหวัด (สพจ.)

- การปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของ สพจ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า สพจ. ทุกจังหวัดมีการเตรียมความพร้อมและปรับวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวิถีใหม่ (New Normal) ได้ดีขึ้น โดย ผตร.พน. ได้ตรวจติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการกิจและผลการปฏิบัติงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ รอบ ๖ เดือนแรก (ตุลาคม ๒๕๖๔ – มีนาคม ๒๕๖๕) พบว่า ผลคะแนนตามตัวชี้วัด สพจ. องค์กรประกอบที่ ๑ Performance Base จำนวน ๔ ตัวชี้วัด ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง “ระดับขั้นต้น” และองค์กรประกอบที่ ๒ Potential Base จำนวน ๒ ตัวชี้วัด ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง “ระดับมาตรฐาน” จึงขอให้ทุก สพจ. เร่งรัดดำเนินการ รวมทั้งพิจารณาปรับแผนปฏิบัติงานและบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขั้นสูงในสิ้นปีงบประมาณทุกตัวชี้วัด

- การติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของ สพจ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ผตร.พน. ได้ตรวจติดตามพร้อมทั้งเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของทุก สพจ. โดยอิงตามมติ ครม. ซึ่งกำหนดเป้าหมายรายไตรมาสที่ ๑ - ๔ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คือ ๓๐% ๕๑% ๗๒% และ ๙๓% ตามลำดับ ซึ่งจากการตรวจติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ ณ สิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ ของ สพจ. รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๕ พบว่า ภาพรวมผลการใช้จ่ายของทั้ง ๗๖ สพจ. ในส่วนงบประมาณของ สป.พน. คือ ๕๓.๐๙% ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายไตรมาสที่ ๒ ที่ ครม. กำหนด โดยมีเพียงบางเขตตรวจราชการที่เบิกจ่ายได้ต่ำกว่าเป้า และในส่วนงบประมาณของ ธพ. (งบเบิกจ่ายแทนกัน) มีผลเบิกจ่ายภาพรวม ๔๓.๕๔% ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดในทุกเขตตรวจราชการ โดยสาเหตุหลักเนื่องมาจากข้อจำกัดในการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 จึงขอให้ สพจ. พิจารณาปรับแผนงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนโดยคำนึงถึงแผนบริหารความเสี่ยงด้วย ทั้งนี้ ขอให้เร่งรัดการปฏิบัติการกิจและการใช้จ่ายงบประมาณให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่ได้กำหนดไว้

๒. การตรวจราชการแบบบูรณาการ

การตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๑๙/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มุ่งเน้นให้มีการตรวจติดตามเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) และการติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาสำคัญในเชิงพื้นที่ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดย ผตร.พน. ได้ร่วมตรวจราชการแบบบูรณาการในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ พน. ทั้งในคราวประชุมตรวจราชการแบบบูรณาการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับ ผต.นร. และ ผตร. กระทรวงต่างๆ ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) กำหนด และในคราวการตรวจราชการของ ผตร.พน. รายเขตตรวจราชการด้วย ซึ่ง พน. ในฐานะหน่วยงานที่มีพันธกิจสำคัญในการบริหารจัดการพลังงานของประเทศ ครอบคลุมทั้งการจัดการ การผลิตและการใช้พลังงาน จึงมีความเชื่อมโยงกับประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลตามที่ สปน. กำหนด ดังนี้

- ประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) ในภาพรวม ได้แก่

(๑) การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ด้านลดต้นทุนการผลิต

(๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมสีเขียวเพื่อความยั่งยืน ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ด้านพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

- ประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) เชิงพื้นที่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ พน. ได้แก่

(๓) การแก้ไขปัญหาหมอกพิษทางอากาศ : โดย พน. เกี่ยวข้องในมาตรการป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง (แหล่งกำเนิด) ๒ ด้าน คือ ภาคคมนาคม (ควบคุมและลดมลพิษจากยานพาหนะ) และ ภาคอุตสาหกรรม (ควบคุมและลดมลพิษจากภาคอุตสาหกรรม)

สรุปผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ ตามแบบรายงานที่ สปน. กำหนด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๖

๓. การตรวจติดตามงานที่ได้รับมอบภารกิจหรือผู้ตรวจราชการเห็นสมควร

การขับเคลื่อนพันธกิจของ พน. ในการ “เสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและพัฒนาพลังงานในระดับพื้นที่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่ง ผตร.พน. ให้ความสำคัญและเห็นสมควรตรวจติดตามในการตรวจราชการช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ – มีนาคม ๒๕๖๕ ได้แก่ การขับเคลื่อนงานเชิงพื้นที่โดยเชื่อมโยงมิติพลังงานเข้ากับการแก้ไขปัญหาหรือทิศทางการพัฒนาพื้นที่อย่างบูรณาการ โดยมีข้อค้นพบ/ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>๑. การผลักดันให้โครงการพลังงานเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหาหรือร่วมพัฒนาในระดับจังหวัดนั้น สพจ. ส่วนใหญ่สามารถดำเนินโครงการที่ตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ประชาชนผู้ได้รับประโยชน์มีความพึงพอใจและมีความคาดหวังให้ภาครัฐขยายผลอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะนโยบายพลังงานเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าหลาย สพจ. ไม่สามารถออกแบบกิจกรรมหรือผลักดันโครงการโดยใช้มิติพลังงานเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาเชิงพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากไม่มีการเชื่อมโยงเป้าหมายตัวชี้วัดที่ชัดเจนในมิติที่สะท้อนถึงนโยบายด้านอื่นๆ ของจังหวัด และแม้จะมีการวัดผลที่ตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่ เช่น มิติด้านเศรษฐกิจ การลดต้นทุนพลังงาน ลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ เป็นต้น แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) สู่เป้าหมายของจังหวัดและขาดการสะท้อนผลกระทบ (Impact) ในวงกว้าง จึงไม่สามารถผลักดันกิจกรรมด้านพลังงานให้เป็นส่วนหนึ่งภายใต้กรอบโครงการระดับจังหวัดหรือไม่มีส่วนร่วมในแผนพัฒนาจังหวัดได้มากเท่าที่ควร</p>	<p>๑. สพจ. ควรมุ่งเน้นการวิเคราะห์เพื่อขับเคลื่อนภารกิจโดยเชื่อมโยงมิติพลังงานเข้ากับการแก้ไขปัญหาหรือทิศทางการพัฒนาในพื้นที่ ซึ่ง พนจ. ควรต้องมีความรู้ความเข้าใจในยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายระดับต่างๆ เพื่อปรับมุมมองในการออกแบบแผนงานโครงการและกระตุ้นแนวคิดในการเชื่อมโยงกิจกรรมด้านพลังงานรวมทั้งสามารถกำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับด้านอื่นหรือเป้าหมายอื่นในพื้นที่ ช่วยเพิ่มโอกาสในการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ และง่ายต่อการผลักดันโครงการให้สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาจังหวัดและตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ด้วยมิติพลังงาน ทั้งนี้ พนจ. ในฐานะผู้แทน พน. และหัวหน้าส่วนราชการด้านพลังงานระดับจังหวัด ควรมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายภาครัฐ โดยเฉพาะในส่วนของนโยบายพลังงาน แต่ควรต้องเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐบาลหรือทิศทางภาพใหญ่ของประเทศโดยเฉพาะที่ถ่ายทอดเป็นนโยบายระดับจังหวัดและมีความเกี่ยวเนื่องกับประเด็นด้านพลังงาน เช่น</p> <p>๑) นโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ประเด็นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคพลังงาน) ซึ่งรัฐบาลได้มอบนโยบายผ่านผู้ว่าราชการจังหวัดในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเชิงพื้นที่ด้วยแล้ว และ</p> <p>๒) นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy Model : BCG Model) โดย พน. ร่วมเป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนด้านพลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ ซึ่งเชื่อมโยงถึงการขับเคลื่อนระดับพื้นที่ด้วย</p>

อย่างไรก็ตาม จากการตรวจราชการรอบที่ ๑ (Project and Progress Reviews) ของ ผตร.พน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ นอกจากจะมีข้อค้นพบ/ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการตามแผนการตรวจราชการ ทั้งการตรวจราชการกรณีปกติและการตรวจราชการแบบบูรณาการ รวมถึงประเด็นสำคัญต่างๆ แล้วนั้น ยังเห็นควรมีข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ดังนี้

ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>๑. การขับเคลื่อนงานด้านพลังงานในส่วนภูมิภาคนั้น นอกจากจะมุ่งเน้นส่งเสริมด้านการจัดหาพลังงาน (Supply side) เพื่อความยั่งยืนแล้วควรเพิ่มความเข้มข้นในการส่งเสริมการจัดการด้านความต้องการพลังงาน (Demand side) หรือส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Energy Efficiency) ซึ่งสถานการณ์ปัจจุบันที่แนวโน้มราคาพลังงานปรับตัวสูงขึ้นทำให้ประชาชนทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจในทุกระดับและเริ่มให้ความสำคัญกับการประหยัดพลังงาน จึงเป็นโอกาสที่ สฟจ. จะมีบทบาทในการสื่อสารสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อปลูกกระแสเกี่ยวกับการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือเชื่อมโยงถึงการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเหมาะสมเพื่อการพัฒนาพลังงานทดแทนในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือมาตรการด้านการอนุรักษ์พลังงานต่างๆ นั้นมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งแม้บุคลากร สฟจ. จะมีความเข้าใจพื้นฐานในระดับที่สื่อสารกับประชาชนหรือหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ได้ แต่ก็ยังจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนหรือพัฒนาองค์ความรู้เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญในงานด้านนี้ด้วย</p>	<p>๑. ศูนย์บริการวิชาการ ที่ ๑ - ๑๐ สังกัดกองถ่ายทอดและเผยแพร่เทคโนโลยี พพ. ซึ่งมีบทบาทภารกิจในการเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพลังงาน รมณรงค์ให้ความรู้ พัฒนาและประยุกต์เทคโนโลยีพลังงานจากผลการวิจัยและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เหมาะสม โดยที่ผ่านมาได้ปฏิบัติภารกิจในการส่งเสริมสาธิตเทคโนโลยีพลังงานในระดับพื้นที่ได้เป็นอย่างดี แต่ภารกิจการถ่ายทอดและเผยแพร่เทคโนโลยี ตลอดจนการส่งเสริมด้านการอนุรักษ์พลังงานนั้น ยังไม่เข้มข้นเท่าที่ควรหรือไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ จึงขอให้ พพ. (ศูนย์บริการวิชาการที่ ๑ - ๑๐) พิจารณาเพิ่มเติมบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์พลังงานและที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งบูรณาการความร่วมมือกับ สฟจ. ในการสร้างความตระหนักและส่งเสริมผลักดันการดำเนินมาตรการด้านการอนุรักษ์พลังงานในภาคส่วนต่างๆ โดยครอบคลุมพื้นที่จังหวัดที่แต่ละศูนย์รับผิดชอบ ทั้งนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายตามภารกิจของ พพ. บรรลุผลสัมฤทธิ์ และพันธกิจของ พน. ในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>
<p>๒. ภารกิจด้านการกำกับดูแลและส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง และการกำกับดูแลคุณภาพการค้า และการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในพื้นที่จังหวัดของเจ้าหน้าที่ สฟจ. ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ รวมถึงกฎกระทรวงและประกาศที่เกี่ยวข้องนั้น ในทางปฏิบัติจะมีส่วนที่เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองหรือกฎ และรวมถึงการดำเนินการใด ๆ ในทางปกครอง) อาจต้องมีการตีความเพื่อให้การใช้กฎหมายเป็นไปอย่างถูกต้องและรัดกุมซึ่งเจ้าหน้าที่ สฟจ. อาจไม่มีความชำนาญเพียงพอหรือ</p>	<p>๒. ๖พ. ควรรวบรวมองค์ความรู้ แนวปฏิบัติ หรือประมวลกรณีศึกษา รวมทั้งจัดให้มีกระบวนการอบรม (หรือ e-Learning) เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในส่วนที่จำเป็นเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจด้านการกำกับดูแลและส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง และการกำกับดูแลคุณภาพ การค้า และการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในพื้นที่จังหวัด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของ สฟจ. ทั้ง ๗๖ จังหวัด ได้ทำความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องโดยไม่ขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายใดๆ ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติภารกิจดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถือเป็นการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลด้วย</p>

ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>มีองค์ความรู้ที่ไม่ครอบคลุมกฎหมายดังกล่าว ทำให้เกิดข้อจำกัดในการปฏิบัติงานดังกล่าวซึ่งต้องมีการประสานงานสอบถามเพื่อความชัดเจนในวิธีการพิจารณาที่ถูกต้องจึงเกิดความล่าช้าในการดำเนินการและอาจส่งผลกระทบต่อความไม่พึงพอใจของผู้ประกอบการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่</p>	
<p>๓. ข้อมูลด้านพลังงานระดับจังหวัดถือเป็นทรัพยากรสำคัญและเป็นเครื่องมือสนับสนุนการปฏิบัติงานเชิงพื้นที่เพื่อการขับเคลื่อนภารกิจของ สฟจ. ซึ่งที่ผ่านมาทุก สฟจ. ได้ใช้ประโยชน์ข้อมูลดังกล่าวเพื่อกำหนดนโยบายด้านพลังงานของจังหวัด การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านพลังงาน การประเมินสถานการณ์ด้านพลังงานของจังหวัด รวมถึงมีการสื่อสารข้อมูลกิจกรรมหรือโครงการด้านพลังงานของ สฟจ. ผ่าน Social media เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและสร้างการมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่ แต่พบว่า การใช้ประโยชน์ข้อมูลดังกล่าวยังเป็นไปอย่างจำกัด เนื่องจาก</p> <p>๑) ไม่มีการจัดทำข้อมูลสรุปหรือข้อมูลที่พร้อมสำหรับการนำเสนอเพื่อขับเคลื่อนภารกิจพลังงานหรือนโยบายระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับด้านพลังงาน รวมทั้งไม่มีการเตรียมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ด้วยมิติพลังงาน เช่น ข้อมูลแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคพลังงานในระดับพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดในการกำหนดเป้าหมายตามนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ ความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ได้ในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ เป็นต้น</p> <p>๒) ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจในจังหวัด โดยเฉพาะงานด้านการกำกับดูแลและส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง และการกำกับดูแลคุณภาพการค้ำ และการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในพื้นที่จังหวัด ซึ่งควรต้องเป็นข้อมูลปัจจุบันนั้นยังไม่อยู่ในรูปแบบที่ง่ายต่อการใช้งาน อีกทั้งยังสามารถขยายผลในรายละเอียดเพื่อให้มีข้อมูลครอบคลุมหรือเพียงพอต่อ</p>	<p>๓.๑ สฟจ. ควรจัดทำข้อมูลในรูปแบบของ Fact sheet เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพโดยพิจารณาจัดเตรียมทั้งในส่วนของการนำเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บริหารในพื้นที่ และในส่วนของการสื่อสารสาธารณะ เช่น</p> <p>๑) ข้อมูลสถานการณ์พลังงานของประเทศและสถานการณ์พลังงานในจังหวัด เพื่อสื่อสารข้อมูลสถานการณ์ความมั่นคงในการจัดหาและแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (ถ้ามี)</p> <p>๒) ตัวอย่างความสำเร็จหรือผลการขับเคลื่อนแผนงานโครงการด้านพลังงาน โดยนำเสนอข้อมูลเชิงสถิติเปรียบเทียบที่เห็นเป็นรูปธรรม สอดคล้องเชื่อมโยงกับทิศทางนโยบายภาครัฐในมิติต่างๆ และทิศทางการพัฒนาจังหวัดด้วย</p> <p>๓) ชุดข้อมูลสรุปภารกิจแต่ละด้านของ สฟจ. สำหรับเผยแพร่ข้อมูลการปฏิบัติงานที่มีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ของจังหวัด เช่น การมีส่วนร่วมช่วยแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศโดยการตรวจมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิงการกำกับดูแลคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน การสนับสนุนการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ เป็นต้น</p> <p>๔) ประเด็นร้อนที่อยู่ในความสนใจ (Hot issue) เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับสื่อสารกับผู้ว่าราชการจังหวัดผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>ทั้งนี้ อาจจัดทำข้อมูลในรูปแบบของ Infographic สำหรับการสื่อสารสาธารณะและเป็นการเตรียมพร้อมสื่อสารเชิงกลยุทธ์ผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึง Social media ได้ทันทีหากเกิดประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้ ถือเป็นการบริหารจัดการความรู้เพื่อให้การขับเคลื่อนงานด้านพลังงานเชิงพื้นที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>

ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต	ข้อเสนอแนะ
<p>การนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในทางปฏิบัติได้มากกว่านี้ และควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ให้มากขึ้น (Digital Transformation) เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะในการปฏิบัติการ ทั้งนี้ ปัจจุบัน สพจ. บางแห่งได้นำร่อง ออกแบบและพัฒนา Digital Platform เป็นต้นแบบ สำหรับกระบวนการข้อมูลเพื่อการปฏิบัติการของ สพจ. โดยสามารถใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งควรได้รับการผลักดันให้มีการพัฒนาต่อยอดโดยหน่วยงานส่วนกลางเพื่อยกระดับ ให้เป็นมาตรฐานสำหรับ ๗๖ สพจ.</p>	<p>๓.๒ ธพ. ควรพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีการใช้ ประโยชน์ในรูปแบบของ Digital Platform เพื่อ สนับสนุนการปฏิบัติการด้านการกำกับดูแลและ ส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและ สิ่งแวดล้อมของกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง และการกำกับ ดูแลคุณภาพ การค้า และการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงใน พื้นที่จังหวัด โดยออกแบบโครงสร้างฐานข้อมูล กระบวนการแปลงข้อมูล (Data Transformation) และการนำเสนอข้อมูล (Data Visualization) ที่ง่ายต่อ การนำไปใช้และสอดคล้องกับความต้องการในมุมมอง ของผู้ปฏิบัติงานซึ่งอาจพิจารณาขยายผลจากต้นแบบ ซึ่ง สพจ. ได้นำร่องใช้งานแล้ว รวมถึงการพัฒนา กระบวนการนำเข้าข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ/ทุติยภูมิ ให้เป็นปัจจุบันและขยายกลุ่มข้อมูลให้ครอบคลุม รายละเอียดที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ในการเชื่อมโยงฐานข้อมูล Big Data อย่าง เป็นระบบเพื่อการขับเคลื่อนแผนพลังงาน ระดับประเทศบนฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ</p>

ทั้งนี้ ขอให้ พนจ. ในฐานะเป็นผู้แทน พน. ในระดับจังหวัด ติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ อย่างใกล้ชิดทั้งที่เกี่ยวกับด้านพลังงานโดยตรงและที่อาจเชื่อมโยงหรือส่งผลกระทบต่อ ในบริบทของพลังงาน รวมทั้งพิจารณาดำเนินการสื่อสารเชิงรุกและนำเสนออย่างสร้างสรรค์เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเบื้องต้น โดยเฉพาะประเด็นร้อนที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เช่น โครงสร้างราคาพลังงาน เป็นต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบขอได้โปรดมีบัญชาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะต่อไป

(นายทวารัฐ สุตะบุตร)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน